

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Tamara Skrozza i Filip Švarn, na sednici održanoj 31. 8. 2023. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Maloletni masovni ubica sa Vračara pokušao da pobegne: Sprečili ga u poslednjem trenutku!“, objavljenim 1. avgusta 2023. godine, portal „Objektiv.rs“

1. prekršio je tačke 1, 2 i 4 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja i da, kad je to neophodno, konsultuje što više izvora i da im omogućiti da iznesu svoj stav,

2. prekršio je tačke 1 i 2 Odeljka V (Novinarska pažnja) o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno da mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima,

3. prekršio je i tačku 8 Odeljka VI (Odnos prema izvorima informisanja), po kojoj novinar ne sme među ljude unositi neopravdan strah.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Zlatko Čobović, član Komisije za žalbe, podneo je žalbu zbog teksta u kojem se tvrdi da je maloletni serijski ubica iz škole „Vladislav Ribnikar“ pokušao da pobegne iz ustanove u kojoj se nalazi. Portal se pozvao na saznanja „Informera“, a ovu vest je saopštenjem demantovalo Ministarstvo unutrašnjih poslova. „Informer“ je ovim saopštenjem zamenio svoju „ekskluzivnu“ informaciju, ali je ona ostala na portalu koji je to preneo. Podnosilac žalbe je naveo da je prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije iz poglavlja Istinitost izveštavanja i Novinarska pažnja.

Redakcija portala „Objektiv.rs“ nije odgovorila na žalbu.

Po mišljenju članova Komisije za žalbe, u ovom slučaju reč je o drastičnom prekršaju Kodeksa novinara Srbije. Objavljena je, bez ikakve potvrde, pa čak i pokušaja provere, veoma uznemirujuća informacija. Vest je preuzeta iz drugog medija, koji ničim nije potkrepio svoju “ekskluzivu”, a informaciju je uklonio nakon što je MUP demantovao. Komisija ukazuje i na to da deo tabloidnih medija najčešće širi dezinformacije tako što se pozivaju jedni na druge, čime se stvara privid da postoji neki izvor te informacije, koja je zapravo samo glasina ili spekulacija.

Ovakvim “izveštavanjem” prekršene su odredbe Kodeksa novinara iz poglavlja Istinitost izveštavanja, koje se odnose na osnovne standarde novinarske profesije i obavezu tačnog, objektivnog i potpunog izveštavanja o događajima od interesa za javnost, kao i na obavezu novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja i da konsultuje što više izvora.

Članovi Komisije ocenili su da ne postoji nikakvo opravdanje za objavljivanje očigledno lažne vesti, koja može veoma da uznemiri, pre svega porodice ubijene dece i ostalu decu iz škole, ali i celokupnu javnost. Posebno je nedopustivo raditi to zbog senzacionalizma i želje da se nastavi sa medijskom eksploatacijom užasnog zločina. Kodeks novinara Srbije izričito propisuje da novinar koji namerno, naročito zbog “atraktivnosti” teksta, podstiče neutemeljene strahove čitalaca krši Kodeks na najekstremniji način, što je, po mišljenju Komisije, ovoga puta slučaj.

Portal je takođe prekršio i odredbe Kodeksa koje se odnose na obavezu pristupanja poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, koja je potpuno izostala, kao i na zabranu slepog verovanja izvoru.

Beograd, 31.8.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero